

کمیته تحقیقات دانشجویی
دانشکده بهداشت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی رابطه استعمال سیگار بر تری گلیسرید خون در کارکنان
شهرداری قزوین در سال ۱۳۹۶

فهیمة فرمانی، جواد عباسعلی مددی، معصومه موسوی، علی صفری
واریانی، زهره یزدی، حمید کاریاب

گروه مهندسی بهداشت محیط

دانشکده بهداشت

رئوس مطالب

- (۱) استعمال سیگار در جامعه
- (۲) وضعیت تری گلیسرید خون در افراد جامعه
- (۳) رابطه ی استعمال سیگار و تری گلیسرید
- (۴) چگونگی تعیین افراد سیگاری و وضعیت تری گلیسرید خون کارکنان در مطالعه
- (۵) یافته های بدست آمده
- (۶) نتیجه گیری

مقدمه

- از رفتارهای غیر بهداشتی که سلامتی و هزینه جامعه را به خطر می اندازد، مصرف سیگار و مواد مخدر است. استعمال دخانیات یکی از مهم ترین عوامل خطر ساز بیماری های غیرواگیر در ایران به شمار می رود. شیوع نسبتا بالای سیگار کشیدن بخصوص در مردان، می تواند در آینده به عنوان عامل خطری برای اپیدمی بیماری های مرتبط با سیگار در این جامعه محسوب گردد. اجرای برنامه های مداخله ای مناسب به منظور پایین آوردن مصرف سیگار ضروری به نظر می رسد.

مقدمه

- امروزه افزایش میزان کلسترول و تری گلیسرید خون، عامل مرگ تعداد بسیاری از مبتلایان به بیماری‌های عروق کرونر در جمعیت مردم جهان است. افزایش سطح تری گلیسرید در بدن منجر به بروز بیماری‌های قلبی-عروقی می‌شود.
- سیگاریها دارای غلظت تری گلیسرید و گلوکز خون بالاتری نسبت به غیر سیگاری‌ها هستند. یک مطالعه متاآنالیز در مورد ارتباط پروفایل لیپید و سیگار کشیدن نشان داد که، سیگاری‌ها دارای غلظت کلسترول سرمی (۳٪)، تری گلیسرید (۹/۱٪)، کلسترول لیپوپروتئین با چگالی خیلی کم (۱۰/۴٪) و کلسترول لیپوپروتئین با چگالی کم (۱۰/۴٪)، بیشتری نسبت به افراد غیر سیگاری می‌باشند.

اهداف

- بررسی رابطه استعمال سیگار بر تری گلیسرید خون در کارکنان شهرداری قزوین
- تعیین درصد استعمال دخانیات در کارکنان شهرداری قزوین
- تعیین سطوح میزان تری گلیسرید در خون کارکنان شهرداری قزوین
- تعیین ارتباط بین سطوح مختلف تری گلیسرید و استعمال دخانیات

روش کار

- این پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی می باشد که در بین پرسنل شهرداری قزوین انجام پذیرفت. جامعه مورد بررسی بصورت سرشماری انتخاب و شامل ۹۵۶ نفر بودند. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه عوامل خطر بیماری های غیرواگیر (STEPS) استفاده شد. آنالیز تری گلیسیرید خون استفاده از کیت تجاری انجام شد. از آزمون لجستیک جهت تجزیه و تحلیل استفاده شد .

روش کار

- بر اساس الگوی ارائه شده توسط سازمان بهداشت جهانی، در این مطالعه پارامترهای مورد بررسی در استعمال سیگار به شرح موارد ذیل در بررسی و پرسشگری خواهند شد:

آیا در گذشته بصورت روزانه سیگار مصرف نموده اند؟

در گذشته روزانه چند نخ سیگار مصرف می کرده اند؟

آیا در حال حاضر بصورت روزانه سیگار مصرف می نمایند؟

از چه سنی برای اولین بار مصرف سیگار را آغاز نموده اند؟

یافته ها

الگوی مصرف سیگار در گذشته و در حال در کارکنان شهرداری قزوین

تعداد (درصد)		مصرف سیگار
بله	خیر	
۲۴۰ (۲۴/۹)	۶۷۱ (۶۹/۷)	در گذشته مواد دخانی مصرف می کردند
۱۷۱ (۱۷/۸)	۲۳۷ (۲۴/۶)	در گذشته به طور روزانه سیگار مصرف می کردند
۱۴۶ (۱۵/۲)	۷۰۱ (۷۲/۸)	در حال حاضر مواد دخانی مصرف می کنند
۱۲۳ (۱۲/۸)		در حال حاضر به طور روزانه سیگار مصرف می کنند
۱۰۱ (۱۰/۵)		مصرف روزانه سیگار را ترک کرده اند

یافته ها

سن شروع مصرف سیگار در کارکنان شهرداری قزوین

سن شروع مصرف سیگار	تعداد (درصد)
زیر ۱۸ سال	۴۰ (۲۲)
۱۸-۲۵ سال	۸۸ (۴۸)
بالای ۲۶ سال	۵۵ (۳۰)

میانگین، انحراف معیار، میانه و صدک تری گلیسیرید اندازه گیری شده در خون کارکنان شهرداری

قزوین

پارامتر	انحراف معیار \pm میانگین	میانه	صدک ۹۰	صدک ۱۰
تری گلیسیرید	$166/61 \pm 146/65$	۱۳۵	۲۶۸/۲	۷۰

یافته ها

وضعیت تری گلیسیرید در کارکنان شهرداری قزوین

تری گلیسیرید	
تعداد افراد دارای تری گلیسیرید طبیعی (کمتر از ۱۵۰ میلی گرم در دسی لیتر)	۵۲۸ نفر (۵۵/۲٪)
تعداد افراد دارای تری گلیسیرید مرزی (بین ۱۵۰-۱۹۹ میلی گرم در دسی لیتر)	۲۲۹ نفر (۲۳/۹٪)
تعداد افراد دارای تری گلیسیرید بیش از حد مجاز (بالای ۱۹۹ میلی گرم در دسی لیتر)	۱۹۹ نفر (۲۰/۸٪)

یافته ها

نتایج آنالیز رگرسیون لجستیک بیماری های غیرواگیر در دو گروه سیگاری و غیرسیگاری پس از تعدیل اثر سن و جنس

متغیر	استعمال سیگار	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	OR(CI)	P-value
تری گلیسیرید بالا	دارد	74(50.7)	454(55.6)	1.4(1.04 – 1.88)	0.027
	ندارد	72(49.3)	363(44.4)		

نتیجه گیری

- آمار سیگاری ها در بین جامعه مطالعه شده کمتر از میانگین کشور بود ولی یافته ها نشان دادند که ارتباط معناداری بین استعمال سیگار و تری گلیسیرید بالا وجود دارد به نحوی که میزان شانس ابتلا به تری گلیسیرید بالا در افرادی که سیگار استعمال می نمودند $1/4$ برابر بیشتر از افراد غیرسیگاری بود ($p=0/027$). این یافته نشان دهنده ی آن است که استعمال سیگار می تواند به عنوان یک ریسک فاکتور در بروز بیماری های غیرواگیر در بین پرسنل شهرداری عمل نماید.

منابع

1. Inoue-Choi M, Hartge P, Liao LM, Caporaso N, Freedman ND. Association between long-term low-intensity cigarette smoking and incidence of smoking-related cancer in the national institutes of health-AARP cohort. International journal of cancer. 2018;142(2):271-80.
2. Pattern and smoking habit in an urban area in Tehran, 2001. Pejouhesh dar Pezeshki (Research in Medicine). 2003;27(1):47-52.
3. Pouladi S, Bagherpour Borazjani A, Motamed N, Amini A, Rahbar A, Vahedparast H, et al. A Survey on the effect of psyllium on serum levels of triglycerid and lipoproteins. Iranian South Medical Journal. 2009;11(2):139-46.
4. The Associations Between Smoking Habits and Serum Triglyceride or Hemoglobin A1c Levels Differ According to Visceral Fat Accumulation. Journal of Epidemiology. 2016;26(4):208-15.

منابع

5. Maeda K, Noguchi Y, Fukui T. The effects of cessation from cigarette smoking on the lipid and lipoprotein profiles: a meta-analysis. Preventive Medicine. 2003;37(4):283-90
6. Maeda K, Noguchi Y, Fukui T. The effects of cessation from cigarette smoking on the lipid and lipoprotein profiles: a meta-analysis. Preventive Medicine. 2003;37(4):283-90.
7. Kvasnicka M, Siedler T, Ziebarth NR. The health effects of smoking bans: Evidence from German hospitalization data. Health economics. 2018
۸. شیوع مصرف سیگار و مواد مخدر در دانش آموزان دبیرستانی زاهدان. مجله تحقیق در علوم پزشکی، دوره ۶، شماره ۱ (صفحه ۹-۱۵) فروردین ۱۳۸۳.